

Kolektyviniai atleidimai

Kai vienu metu mažinama daug darbo vietų

Ką turėtumėte apie tai žinoti:

- Kolektyvinis atleidimas iš darbo arba atleidimas iš darbo – tai atvejai, kai **per trumpą laiką darbo netenka daug įmonės darbuotojų**.
- Kolektyvinio atleidimo atveju **darbdaviai privalo konsultuotis su nukentėjusių darbuotojų nacionaliniais atstovais**. Ši pareiga apibrėžta [ES direktyvoje 98/59/EB](#). Joje nustatytos darbuotojų atstovų informavimo ir konsultavimo su jais prieš kolektyvinį atleidimą iš darbo taisyklės, taip pat nuostatos dėl praktinės paramos atleidžiamiesiems darbuotojams.
- Pagal [EJT direktyvą kolektyvinis atleidimas yra išskirtinė aplinkybė](#), dėl kurios taikomos konsultacijos su EJT.
- Atleidimams iš darbo ir kolektyviniams atleidimams dėl [savininko ar įmonės pasikeitimo](#), [uždarymo](#) ir (arba) [bankroto](#) taikomos **kitos ES taisyklės**.
- Jei kolektyvinis atleidimas yra neišvengiamas, **nacionaliniai teisės aktai** įpareigoja darbdavį derėtis su darbuotojams atstovaujanti organizacija dėl **paramos priemonių nukentėjusiems darbuotojams**, pavyzdžiui, socialinių planų, finansinių kompensacijų, perkvalifikavimo ir (arba) paramos ieškant naujo darbo.
- **EJT ir SE darbo tarybos**, taip pat darbuotojų valdybos lygmens atstovai turėtų gerai žinoti nacionalines taisykles dėl kolektyvinio atleidimo iš darbo, kad galėtų prižiūrėti, kaip laikomasi atitinkamų procedūrų ir kaip jos tinkamai įgyvendinamos kiekvienoje atitinkamoje valstybėje narėje.

Jūsų misija –...

- Numatykite galimus kolektyvinius atleidimus savo įmonėje ir priežastis, dėl kurių vadovybė svarsto kolektyvinių atleidimų galimybę.
- Naudokitės profesinių sąjungų ištekliais ir informacija šiuo klausimu Europos ir nacionaliniu lygmeniu.
- Surinkite visą informaciją, padedančią suprasti ne tik ekonominius kolektyvinio atleidimo atvejus, bet ir galimus "paslėptus" vadovybės motyvus.
- Kreipkitės į savo EWC/SE WC koordinatorių ir Europos profesinių sąjungų federaciją, kad gautumėte patarimų.
- Visa informacija, kurią galite surinkti vietos lygmeniu, pasidalykite su visais EWC/SE WC nariais.
- Užtikrinkite, kad EJT kalbėtų vienu balsu ir pareikštų nuomonę dėl restruktūrizavimo plano prieš prasidedant nacionalinėms darbuotojų ir profesinių sąjungų deryboms su vietos vadovybe.

- Būkite aktyvūs: Reikalaukite savo teisių, nelaukite, kol vadovybė savanoriškai pateiks reikiamą informaciją ar paklaus jūsų nuomonės.
- Daugiau bendrųjų rekomendacijų dėl tarptautinio restruktūrizavimo rasite [ČIA](#)

Laiko matrica

Valdymo įsipareigojimai

Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Jei yra gandų ir tarpvalstybinio masto (dėl priemonės, dėl kurios vykdomas kolektyvinis atleidimas, sprendimas priimamas tarpvalstybiniu lygmeniu arba (ir) ji turi įtakos kelioms vietoms ir (arba) patronuojamosioms įmonėms skirtingose EJT šalyse), centrinė vadovybė privalo kuo greičiau informuoti EJT arba SE WC ([žr. numatomą sprendimą](#)).

Vietos darbuotojų atstovavimas

- Vietos lygmens vadovybė turi informuoti apie visus planuojamus kolektyvinius atleidimus.
- Tikslūs terminai ir pareigos aprašyti atitinkamose nacionalinės darbo teisės nuostatose dėl kolektyvinio atleidimo.

Darbuotojų atstovai valdyboje

- Vadovybė turėtų informuoti valdybos lygmens darbuotojų atstovus apie įmonės strategiją ir visus planus, kurie gali turėti įtakos darbuotojams.

Darbuotojų teisės ir veiksmai

Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Nariai turi galimybę užduoti klausimus vadovybei, pavyzdžiui, per savo atrinktą komitetą, sekretorių, pirmininką ar kitą atstovą tarp posėdžių.
- EVT turėtų kuo anksčiau keisti informacija ir ją rinkti, glaudžiai bendradarbiaudama su vietos ir nacionaliniais nariais nukentėjusiose šalyse.

Vietos darbuotojų atstovavimas

- Vietos darbuotojų atstovai turi galimybę pateikti klausimus nacionalinei arba vietos vadovybei, kad patikrintų gandų tikrumą.
- Jie taip pat turėtų susisiekti su nacionalinio lygmens profesinėmis sąjungomis ir EJT.

Darbuotojų atstovai valdyboje

- Iškelkite šį klausimą valdybos posėdžiuose ir diskusijose su vadovybe dėl ateities strategijos ir ekonominių atleidimo priežasčių. Siųskite signalus Europos darbuotojų tarybai.

Profesinių sąjungų veiksmai

Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Didelio masto darbuotojų atleidimo atveju profesinės sąjungos turėtų parengti savo iniciatyvas, nukreiptas ne tik į darbdavį, bet ir į susijusias valdžios institucijas ir vyriausybės vietas, regioniniu ir nacionaliniu lygmenimis.
- ES ir nacionalinio lygmens profesinių sąjungų struktūros turėtų glaudžiai bendradarbiauti su EJT ir (arba) SE TŠP.

Vietos darbuotojų atstovavimas

- Gandai gali būti pagrįsti arba nepagrįsti: gali prireikti pirminių pokalbių su susijusiais darbuotojais. Darbuotojų atstovai taip pat gali patikrinti viešą informaciją internete (spaudoje, įmonės interneto svetainėje...). Profesinių sąjungų atstovai, atsižvelgdami į nacionalinius teisės aktus, taip pat gali keisti informacija tarp įmonių.

Darbuotojų atstovai valdyboje

- Reguliariai keisti informacija su darbuotojų valdybos lygmens nariais ir nacionaliniais profesinių sąjungų nariais, dalyvaujančiais EJT veikloje.

Valdžios institucijų vaidmuo

Europos darbo tarybos SE darbo tarybos

- Tiesioginio vaidmens EJT atžvilgiu nėra, tačiau EJT turėtų žinoti, kad kolektyvinio atleidimo atveju darbdavys turi iš anksto informuoti tų šalių, kuriose atleidžiami darbuotojai, valdžios institucijas.
- Todėl EJT turėtų žinoti nacionalinį teisinį reglamentavimą ir skirtingas procedūrinės taisyklės EJT šalyse, kuriose vyksta kolektyvinis atleidimas.

Vietos darbuotojų atstovavimas

- Vietos darbuotojų atstovai turėtų susipažinti su teisinėmis taisyklėmis ir valdžios institucijų vaidmeniu [kolektyvinio atleidimo](#) atvejais, įgyvendinant ES direktyvos nuostatas.

Darbuotojų atstovai valdyboje

- Valdžios institucijų vaidmens, susijusio su darbuotojų atstovais valdybos lygmeniu, nėra.

Further reading and resources

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[Collective redundancy, European Industrial Relations Dictionary, Dublin](#)

Organizacija (-os): Eurofound

Tipas: Svetainė

Kategorija: Moksliniai tyrimai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

UŽDARYMAS

[In case of a closure resulting in significant numbers of redundancies, it might also be useful to have a look at the list of company restructuring cases in which interventions of the European Globalisation Fund have been made](#)

(the list is updated every few months)

Tipas: Svetainė

Kategorija: Faktai ir duomenys

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[Gathering information on company examples of different types of restructuring is possible via the Eurofound “Restructuring Events Database”](#)

The database is searchable by country, sector, name of company as well as specific types of restructuring.

Organizacija (-os): Eurofound

Tipas: Svetainė

Kategorija: Faktai ir duomenys

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[Judgment of the Court in Case C-134/22 | G GmbH. Collective redundancies: the employer's obligation to communicate information to the authorities at an early stage of such a project is not intended to confer individual protection on workers.](#)

Organizacija (-os): CJEU

Tipas: PDF

Kategorija: Teisinis

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[Website on collective redundancies. Usefull links to national legislation implementing Directive 98/59 EC.](#)

Organizacija (-os): European Comission

Tipas: Svetainė

Kategorija: Teisinis

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[EU Directive 98/59/EC of 20 July 1998 on the approximation of the laws of the Member States relating to collective redundancies.](#)

Organizacija (-os): European Union

Tipas: Svetainė

Kategorija: Teisinis

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

[Toolbox for the negotiation and renegotiation of EWC agreements](#)

Organizacija (-os): industriAll Europe

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Apribota

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

A list of national trade union officers in charge of company policy,EWCs and SEs in their organisation can be downloaded on the industriAll Europe Intranet

Organizacija (-os): industriAll Europe

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

industriAll has published a guide for EWC and SE Works Council Members as well as industriAll affiliates to support them when facing transnational company restructuring

Part 1 of the guide is dedicated to Anticipation and being pro-active: "Dealing with transnational company restructuring: Part 1. Be proactive and anticipate: step up information exchange and networking in multinational companies", December 2020.

Organizacija (-os): industriAll Europe

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

Practical Guide for EWCs on information and consultation

Organizacija (-os): EFBWW

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

PRIEŠ RESTRUKTŪRIZAVIMĄ

KOLEKTYVINIAI ATLEIDIMAI

(TARPVALSTYBINIS) SUSIJUNGIMAS

How to prepare to company change?

Manual for European Workers' Representatives.

Organizacija (-os): ETUI

Tipas: Svetainė

Kategorija: Sąjungos vadovai

Kalba: Anglų kalba

Prieiga: Viešoji svetainė

Metai: 2018

